

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Cdo/224/2022
Identifikačné číslo spisu:	7119217802
Dátum vydania rozhodnutia:	30.10.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Gabriela Brišková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:7119217802.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkyne LITA, autorská spoločnosť, Bratislava, Mozartova 9, IČO: 00 420 166, zastúpenej advokátom Mgr. Peter Kubovič, advokát, s.r.o., Bratislava - mestská časť Nové Mesto, Námestie Biely kríž 3, proti žalovanej obchodnej spoločnosti BUILDINGS CITY, s.r.o., Košice, Južná trieda 117, IČO: 45 254 389, zastúpenej advokátom JUDr. Slavomírom Kučmášom, Michalovce, Plynárenská 1, o zaplatenie 517,35 eura s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Košice pod sp. zn. 13Ca/16/2019, pôvodne Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 13Ca/16/2019, o dovolaní žalovanej proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 13. apríla 2022 sp. zn. 9Co/56/2021, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobkyňa má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) uznesením z 11. novembra 2020 sp. zn. 13Ca/16/2019 zamietol návrh žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, v spore o vydanie bezdôvodného obohatenia, vzniknutého z dôvodu neoprávneného zásahu žalovanej do autorských práv žalobkyne. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že v súlade s § 177 ods. 1 CSP (Civilný sporový poriadok zákon č. 160/2015 Z. z. v znení neskorších predpisov) nariadil vo veci prvé pojednávanie na deň 30. 9. 2020, na ktoré bola predvolaná aj žalovaná strana. Právny zástupca žalovanej, ktorý bol na pojednávanie riadne a včas predvolaný dňa 11. 7. 2020, sa bez ospravedlnenia na pojednávanie nedostavil. O následkoch nedostavenia sa, vrátane možnosti vydania rozsudku pre zmeškanie, bol poučený. Na návrh žalobkyne súd prvej inštancie rozhodol rozsudkom pre zmeškanie podľa § 274 CSP, ktorým zaviazal žalovanú zaplatiť žalobkyni 517,35 eura s príslušenstvom, ktorej priznal aj nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Žalovaná podala návrh na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, ktorý súd prvej inštancie zamietol ako nedôvodný. Dospel k záveru, že právny zástupca žalovanej nepreukázal ospravedlniteľný dôvod pre zrušenie rozsudku pre zmeškanie.

2. Právny zástupca žalovanej neúčast' na pojednávaní dňa 30. 9. 2020 odôvodňoval tým, že

predchádzajúci deň 29. 9. 2020 o 12.22 hod. sa zúčastnil PCR testu na zistenie prítomnosti koronavírusu, z dôvodu priameho kontaktu s osobou nakazenou týmto ochorením. V noci z 29. 9. 2020 na 30. 9. 2020 začal cítiť nevoľnosť a mal zvýšenú teplotu. V dôsledku toho dňa 30. 9. 2020 nebol schopný kohokoľvek upovedomiť o svojom zdravotnom stave, nemal ani doručený výsledok testu a nemohol opustiť domácu karanténu. Nemohol sa dostaviť do kancelárie a ospravedlniť svoju neúčasť na pojednávaní, ako ani zabezpečiť zastúpenie advokátskou koncipientkou, ktorá bola v tom čase na dlhodobu plánovanej dovolenke. Na preukázanie tvrdených skutočností predložil výsledkový list k žiadanke laboratórneho vyšetrenia zo dňa 1. 10. 2020, s negatívnym výsledkom o testovaní ochorenia koronavírusom.

Súd prvej inštancie konštatoval, že právny zástupca žalovanej neospravedlnil neprítomnosť na pojednávaní včas a vážnymi okolnosťami, hoci mu v tom nič nebránilo. Mohol podľa názoru súdu dôvodne očakávať, že výsledok testu mu nebude doručený v ten istý deň a preto svoju neúčasť mohol ospravedlniť pred vykonaním odberu dňa 29. 9. 2020 (pojednávane bolo nariadené už na nasledujúci deň), alebo aj po ňom, keďže bol v domácej karanténe (telefonicky alebo emailom), teda aj z domova. Skutočnosť, že sa nemohol dostať do advokátskej kancelárie, ako ani nemožnosť dať sa zastúpiť advokátskou koncipientkou, nepovažoval preto za právne významné.

3. Krajský súd v Košiciach (ďalej aj ako „odvolací súd“) na odvolanie žalovanej uznesením z 13. apríla 2022 sp. zn. 9Co/56/2021 rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne potvrdil. V posudzovanom prípade neboli podľa názoru odvolacieho súdu splnené podmienky pre zrušenie kontumačného rozsudku (§ 277 ods. 2 CSP). Žalovanou uvádzané skutočnosti nemožno považovať za ospravedlniteľný dôvod. Právny zástupca žalovanej absolvoval PCR test už deň pred pojednávaním 29. 9. 2020, neuviedol však žiadne dôvody, ktoré by mu bránili oznámiť v tento deň svoju neúčasť na pojednávaní a ospravedlniť svoju neprítomnosť, keďže bolo zrejmé, že bol v kontakte s pozitívne testovanou osobou a z tohto dôvodu bol v karanténe. Skutočnosť, že zdravotný stav bránil právnomu zástupcovi žalovanej včas ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní, nepreukázal žiadnymi dôkazmi.

4. Proti uzneseniu krajského súdu podala žalovaná (ďalej aj „dovolateľka“) dovolanie, prípustnosť, ktorého vyvodzovala z § 420 písm. f) CSP. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil na ďalšie konanie. V dovolaní žalovaná namietala nesprávny procesný postup odvolacieho súdu, ktorým jej bolo znemožnené, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Nemožnosť právneho zástupcu žalovanej odkomunikovať svoj zdravotný stav vo vzťahu k súdu, predstavuje podľa názoru žalovanej objektívny a dostatočne závažný dôvod pre ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní. Právny zástupca žalovanej mal v pláne zúčastniť sa pojednávania 30. 9. 2020 a preto svoju neúčasť na pojednávaní neospravedlňoval. V deň súdneho pojednávania nebol schopný upovedomiť súd o svojom zdravotnom stave, nemal doručený výsledok testu a nemohol opustiť domácu karanténu, teda dostať sa do kancelárie a ospravedlniť svoju neúčasť na pojednávaní. Výsledok PCR testu na ochorenie korona- vírusom bol mu doručený po pojednávaní dňa 1. 10. 2020, o čom súdu predložil listinný dôkaz výsledok laboratórnych vyšetrení.

5. V dovolaní žalovaná argumentovala, že za ospravedlniteľné dôvody možno považovať všetky dôvody, pre ktoré by súd odpustil zmeškanie akejkoľvek inej procesnej lehoty t.j. všetky prípady náhlych a neočakávaných prekážok v podobe zdravotných, či iných dôvodov, pre ktoré žalovaná strana zmeškala predpísaný procesný úkon. Bolo by nespravodlivé sankcionovať ju za porušenie povinností, ktoré sama nespôsobilá. Dovolateľka poukázala na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/184/2009, podľa záverov ktorého sú ospravedlniteľným dôvodom len také okolnosti, ktoré na strane žalovaného nastali neočakávane (neboli mu vopred známe), boli príčinou, že sa nemohol na pojednávanie dostať, prípadne svoju neúčasť vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania. Za ospravedlniteľný dôvod však nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanému bola vopred známa, hoci mu objektívne znemožnila účasť na pojednávaní, ak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju účasť na pojednávaní včas ospravedlnil. Na preukázanie tvrdenia o dlhodobu plánovanej dovolenke advokátskej koncipientky bol predložený listinný dôkaz (dovolenkový listok). Na strane právneho zástupcu žalovanej preto nastali

neočakávané okolnosti, ktoré mu neboli vopred známe a ktoré boli príčinou toho, že sa nemohol na vytýčené pojednávanie dostaviť a v dôsledku ktorých nebol objektívne schopný svoju neúčast' na pojednávaní vopred riadne ospravedlniť.

6. Žalobkyňa vo vyjadrení k dovolaniu navrhla, aby dovolací súd dovolanie žalovanej zamietol. Z preukázaného skutkového stavu vyplýva, že právny zástupca žalovanej dňa 29. 9. 2020 absolvoval PCR test na ochorenie koronavírusom, v dôsledku čoho mohol a mal vedieť, že sa nebude môcť zúčastniť pojednávania na nasledujúci kalendárny deň, aj vzhľadom na bežné a obvykle časové trvanie vyhodnocovania PCR testov. Mohol preto včas ospravedlniť svoju neprítomnosť na pojednávaní nariadenom na deň 30. 9. 2020, už v predchádzajúci pracovný deň, teda v čase kedy mu podľa jeho tvrdení ešte nebola znemožnená akákoľvek komunikácia, pretože až neskôr došlo k zhoršeniu jeho zdravotného stavu. Právny zástupca žalovanej mal možnosť riadne a včas ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní, čo však neurobil a preto súd prvej inštancie v súlade so zákonom rozhodol vo veci samej rozsudkom pre zmeškanie.

7. Najvyšší súd ako súd dovolací (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala v zákonnej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), po preskúmaní zákonom predpísaných náležitostí dovolania (§ 428 CSP) a splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania, dospel k záveru, že dovolanie žalovanej je potrebné odmietnuť, pretože nie je prípustné.

8. Podľa § 419 CSP proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

9. Dovolanie treba považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami, ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu z akýchkoľvek dôvodov a hľadísk. O všetkých mimoriadnych opravných prostriedkoch platí, že narušenie princípu právnej istoty strán, ktorých právna vec bola právoplatne skončená, musí byť vyvážené sprísnenými a jasne čitateľnými podmienkami prípustnosti.

10. Obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky je poskytnúť uplatňovanému právu súdnu ochranu, avšak len za predpokladu, že sú splnené procesné podmienky súdneho konania (napr. rozhodnutia ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 80/09, II. ÚS 79/08, IV. ÚS 476/2012). Dovolací súd preto pristupuje k podanému dovolaniu tak, že najskôr skúma, či je procesne prípustné; k posúdeniu opodstatnenosti dovolania (t. j. posúdeniu, či je v ňom opodstatnene uplatnený dovolací dôvod) sa dovolací súd dostáva len v prípade prijatia záveru, že dovolanie je prípustné.

11. Dovolateľka prípustnosť podaného dovolania vyvodzovala z ustanovenia § 420 písm. f) CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Dovolací súd najskôr posudzoval, či dovolaním napadnuté rozhodnutie spĺňa základný predpoklad prípustnosti dovolania podľa § 420 CSP, a to či sa jedná o rozhodnutie vo veci samej, respektíve rozhodnutie, ktorým sa konanie končí. Právoplatné rozhodnutie o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie má za následok, že strana sporu definitívne stráca možnosť uplatňovať ďalej svoje procesné práva, ako aj možnosť zvrátiť stav nastolený rozsudkom pre zmeškanie. Dovolací súd preto konštatuje, že rozhodnutím, ktorým sa konanie končí a proti ktorému je za podmienok uvedených

v ustanovení § 420 CSP prípustné dovolanie, je aj uznesenie odvolacieho súdu potvrdzujúce uznesenie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Dovoláním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu preto podlieha preskúmaniu podľa § 420 CSP, v dôsledku čoho dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolacích námietok žalovanej.

13. Dovolací súd v tejto súvislosti už konštantne uvádza, že z práva na spravodlivý súdny proces pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predpokladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami, ale ani právo vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (viď napríklad rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03). Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom; integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce súdne konanie.

14. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle tohto ustanovenia nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) odvolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3Cdo/41/2017, 3Cdo/214/2017, 8Cdo/5/2017, 8Cdo/73/2017). Dovolací súd preto na základe v dovolaní uplatnených dovolacích námietok skúmal, či došlo k dovolateľkou namietanej procesnej vade.

15. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f) CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

15.1. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré (porušenie) tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

16. Dovolací súd skúmal, či došlo v posudzovanej veci k žalovanou namietanej procesnej vade nesprávneho procesného postupu odvolacieho súdu, ktorým bolo znemožnené uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, ale túto v procesnom postupe odvolacieho súdu nezistil.

17. Z odôvodnenia odvoláním napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že odvolací súd dospel k zhodnému záveru so súdom prvej inštancie, ktorý rozhodol o zamietnutí návrhu žalovanej na zrušenie rozsudku pre zmeškanie, keďže právny zástupca žalovanej mohol konajúcemu súdu oznámiť dôvod neprítomnosti na pojednávaní a ospravedlniť svoju neprítomnosť (telefonicky alebo elektronickými prostriedkami). Nebola preukázaná skutočnosť, že zo zdravotných dôvodov tak urobiť nemohol, prípadne z iných dôvodov, ktoré by mu bránili ospravedlniť svoju neúčast' na súdnom pojednávaní včas, teda deň pred pojednávaním (29. 9. 2020), kedy právnomu zástupcovi žalovanej bola nepochybne známa okolnosť, že bol v kontakte s pozitívne testovanou osobou a z tohto dôvodu bol v karanténe.

18. Dovolací súd uvádza, že podľa článku 17 Civilného sporového poriadku súd postupuje v konaní tak, aby vec bola čo najrýchlejšie prejednaná a rozhodnutá, predchádza zbytočným prietahom, koná hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb.

19. Podľa ustanovenia § 277 ods. 2 CSP ak žalovaný z ospravedlniteľného dôvodu zmeškal pojednávanie

vo veci, na ktorom bol vyhlásený rozsudok pre zmeškanie, súd na návrh žalovaného tento rozsudok uznesením zruší a nariadi nové pojednávanie.

20. Rozsudok pre zmeškanie predstavuje osobitný druh súdneho rozhodnutia, ktoré je následkom procesnej pasivity procesných strán v sporovom konaní. V prípadoch, keď bol kontumačný rozsudok vydaný na pojednávaní (§ 274 CSP), na ktorom sa nezúčastnil žalovaný, môže žalovaný za zákonom stanovených podmienok požiadať o zrušenie kontumačného rozsudku. Prvotným predpokladom na zrušenie kontumačného rozsudku je, že žalovaný zmeškal pojednávanie, na ktorom došlo k vyhláseniu kontumačného rozsudku, z ospravedlniteľného dôvodu. Tento ospravedlniteľný dôvod je žalovaný povinný preukázať, pretože bude predmetom posudzovania súdu (Števček, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016. 1001 až 1007 s).

21. Ospravedlniteľným dôvodom v zmysle § 277 ods. 2 CSP, ktorý musí strana konania preukázať, sú len také okolnosti, ktoré nastali neočakávane, boli príčinou znemožňujúcou dostaviť sa na pojednávanie a svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie konania. Za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá bola žalovanému známa, ktorá mu objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčast' na pojednávaní včas ospravedlnil (porov. uznesenie NS SR sp. zn. 4Obdo/34/2020, 4Obdo/84/2019, 4Cdo/184/2009).

22. Dovolací súd poukazuje na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 369/2018 zo dňa 13. 12. 2018, podľa záverov ktorého rozsudok pre zmeškanie žalovaného (kontumačný rozsudok) predstavuje procesnú sankciu za pasivitu žalovaného v spore. Vzhľadom na to, že pojem ospravedlniteľný dôvod v zmysle § 277 ods. 2 CSP nie je právnou normou definovaný, je iba na úvahe súdu, ktoré okolnosti v intenciách konkrétneho prípadu posúdi ako okolnosti hodné ospravedlnenia neúčasti na pojednávaní.

23. Nemožno vylúčiť, že na žalovanej strane môže dôjsť pred pojednávaním k neočakávanej udalosti objektívneho charakteru, alebo k okolnosti spôsobenej samotnou žalovanou, resp. inak zavinennej, v dôsledku ktorej zmešká nariadené pojednávanie, prípadne, ktorá jej bráni, aby včas ospravedlnila svoju neúčast' na pojednávaní. Účelom zákonnej úpravy je zabezpečiť žalovanej strane súdnu ochranu aj v prípade, ak sa z ospravedlniteľného dôvodu neustanoví na pojednávanie, na ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie. V tomto konaní sa súd nezaobera tým, či boli splnené zákonné predpoklady pre vydanie rozsudku pre zmeškanie, ale je oprávnený posúdiť len to, či okolnosti uvádzané a preukázané žalovanou (zistené súdom), (ne)možno považovať za ospravedlniteľný dôvod neprítomnosti žalovanej na pojednávaní. Príčina zmeškania pojednávania žalovanou stranou musí mať s ohľadom na povahu, nepredvídateľnosť, závažnosť, rozsah alebo z iných dôvodov, aspekt ospravedlniteľnosti (toho, čo je možné v danej veci ospravedlniť).

24. Vychádzajúc z účelu a povahy tohto procesného inštitútu možno vyvodiť, že ospravedlniteľným dôvodom v zmysle § 227 ods. 2 CSP sú len také okolnosti, ktoré na strane žalovanej nastali neočakávane, boli príčinou, že sa nemohla na pojednávanie dostaviť, prípadne svoju neúčast' vopred riadne ospravedlniť a ktoré za danej situácie možno považovať za dôvod ospravedlňujúci zmeškanie pojednávania. Za ospravedlniteľný dôvod nie je možné považovať okolnosť, ktorá žalovanej bola známa, resp. jej právnomu zástupcovi, ktorá mu objektívne znemožňovala účasť na pojednávaní, avšak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčast' na pojednávaní včas ospravedlnil.

25. Súd prvej inštancie, ako ani odvolací súd, nepovažovali za ospravedlniteľný dôvod neúčasti na pojednávaní, predostretý žalovanou v návrhu na zrušenie rozsudku pre zmeškanie. Dôležitosť ospravedlniteľného dôvodu, pre ktorý dovolateľ žiada o zrušenie rozsudku pre zmeškanie nemožno posudzovať bez prihliadania na všetky okolnosti prípadu, a tiež správanie sa sporovej strany. Aj keď sporová strana uvádza dôvod inak spôsobilý viesť k záveru, že išlo o ospravedlniteľný dôvod, nie je súd vždy povinný takýto dôvod akceptovať, bez zohľadnenia širších aspektov konania vo vzájomných

súvislostiach.

26. To, že v deň pojednávania mal právny zástupca žalovanej pociťovať zdravotné komplikácie (ktorá skutočnosť preukázaná ani nebola), ktoré mu bránili zúčastniť sa pojednávania, nepredstavovalo v danej veci okolnosť, ktorú v zmysle § 277 ods. 2 CSP možno považovať za ospravedlniteľný dôvod. Právnomu zástupcovi nebránili žiadne objektívne okolnosti svoju neúčast' na pojednávaní včas oznámiť a ospravedlniť sa v predstihu, požiadať o odročenie pojednávania, prípadne upovedomiť o nemožnosti účasti na pojednávaní svojho klienta (žalovanú). Právny zástupca žalovanej, ako advokát, a teda subjekt znály práva, bol povinný splniť si svoju procesnú povinnosť, ospravedlniť svoju neúčast' na pojednávaní a požiadať o odročenie pojednávania, ktorého sa chcel zúčastniť. Od právneho zástupcu strany konania sa dôvodne očakáva, že svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlní telefonicky, elektronickými prostriedkami, prípadne kontaktuje svojho klienta, aby o odročenie požiadal sám. V opačnom prípade nemohol očakávať, že súd bez ospravedlnenia jeho neúčasti nebude konať a pojednávať. V posudzovanej veci právny zástupca žalovanej nepreukázal, že zdravotný stav mu znemožňoval informovať súd v predstihu (deň pred súdnym pojednávaním 29. 9. 2020) o tom, že sa pojednávania nezúčastní.

27. Ak právny zástupca žalovanej v dovolaní poukázal na svoj záujem zúčastniť sa pojednávania vytýčeného na deň 30. 9. 2020 (preto svoju neúčast' na pojednávaní neospravedlňoval), t. j. za situácie, že dňa 29. 9. 2020 z dôvodu priameho kontaktu s osobou pozitívne testovanou, absolvoval test na ochorenie vírusom Covid-19, bez získania okamžitého výsledku testovania, pričom bol v domácej karanténe, je dôvodné konštatovať, že sám svojím postupom zapríčinil stav, kedy súd prvej inštancie (dôvodne) vydal rozsudok pre zmeškanie. Tvrdenie o nesprávnom procesnom postupe súdu, ktorým bolo znemožnené uskutočňovať procesné práva žalovanej v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, neobstojí. Za ospravedlniteľný dôvod totiž nie je možné považovať okolnosť, ktorá bola právnomu zástupcovi žalovanej vopred známa (dovolatel'kou tvrdené zdravotné komplikácie právneho zástupcu, vzhľadom na riziká a viaceré dôsledky priameho kontaktu s osobou pozitívne testovanou, v deň pred termínom pojednávania, nepredstavovali okolnosť, ktorá by nastala neočakávane), hoci mu objektívne znemožnila účasť na pojednávaní, ak žiadne objektívne okolnosti nebránili tomu, aby svoju neúčast' na pojednávaní včas ospravedlnil (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4Cdo/184/2009). Žalovaná nepreukázala existenciu vážnych dôvodov, v dôsledku ktorých by právny zástupca objektívne nebol schopný svoju neúčast' na pojednávaní deň vopred ospravedlniť. Ak sa právny zástupca žalovanej na pojednávanie, na ktoré bol riadne a včas predvolaný, bez ospravedlnenia nedostavil a bol pasívny, súd prvej inštancie postupoval správne, keď na návrh žalobkyne vydal rozsudok pre zmeškanie. Skutočnosť, že dovolateľka má odlišný právny názor než konajúce súdy, bez ďalšieho nezakladá a nedokazuje ňou tvrdenú vadu v zmysle § 420 písm. f) CSP.

28. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľka nedôvodne namietala existenciu vady zmatečnosti uvedenej v § 420 písm. f) CSP. Preto dovolací súd dovolanie žalovanej proti napadnutému uzneseniu odvolacieho súdu, podľa § 447 písm. c) CSP, ako procesne neprípustné odmietol.

29. O trovách dovolacieho konania dovolací súd rozhodol podľa § 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP, keďže úspešnej žalobkyni v dovolacom konaní vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala.

30. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.